ÚZIS ČR

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky

Ostrava
10. 10. 2012

6

Radiologie a zobrazovací metody - činnost oboru v Olomouckém kraji v roce 2011

Radiology and visual methods - Activity in Branch in the Olomoucky Region in 2011

Souhrn

Tato informace popisuje činnost zdravotnických zařízení v oboru radiologie a zobrazovacích metod. Návratnost výkazů radiologie byla 93 % a celkem byla zpracována data ze 39 zpravodajských jednotek. Činnost v oboru radiologie a zobrazovacích metod zajišťovalo 94 lékařů a 218 ostatních zdravotnických pracovníků. Na odděleních a pracovištích radiologie bylo provedeno 895 286 vyšetření.

Summary

This information describes performance of health care institutions in the radiology and visual methods section. The return rate of radiology reports was 93%, in total there were 39 reporting units involved in the data collection process. Activities of health care institutions in the radiology and visual methods section were performed by 94 physicians and 218 other health care workers. There were 895 286 examinations performed in departments of radiology.

Zdrojem dat pro zpracování informací ze zdravotnictví kraje byl výkaz A (MZ) 1-01, který vyplňovalo každé oddělení (pracoviště) oboru radiologie a zobrazovacích metod ve všech zdravotnických zařízeních. Výkaz byl součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2011. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Z oslovených 42 zdravotnických zařízení se navrátilo 39 vyplněných výkazů, což činí 93 %, nedodané výkazy byly z ordinací, které přerušily nebo nezahájily činnost. Zpracované údaje jsou publikovány ze skutečného sběru dat.

Činnost oboru radiologie a zobrazovacích metod zajišťovalo 93,89 (ČR 1 509,97) lékařů, z toho 74,10 s atestací v oboru RDG, a 216,98 ZPBD, z toho 187,76 radiologických asistentů (součet úvazků), včetně smluvních pracovníků. V oboru dále pracovali na 0,12 úvazku zdravotničtí pracovníci s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ) a jiní odborní pracovníci (JOP) a ostatní odborní pracovníci na 1,00 úvazku. Ve srovnání s rokem 2010 se snížily úvazky lékařů se specializací v oboru RDG o 3 %.

Vykázaná radiologická pracoviště disponovala celkem 113 (ČR 1 584) vyšetřovnami a v přepočtu na jedno pracoviště tak připadly 3 vyšetřovny (ČR 3).

V roce 2011 bylo v kraji provedeno celkem 895 286 vyšetření (ČR 14 094 778), zvýšení proti předchozímu roku představovalo 2 %. V průměru za kraj na 10 000 obyvatel připadlo 14 014 (ČR 13 428) vyšetření. Nejvíce provedených vyšetření na úvazek lékaře bylo v okrese Šumperk 17 962, za kraj to bylo 9 535 (ČR 9 334) vyšetření.

Ve struktuře počtu vyšetření, z hlediska druhů, bylo provedeno nejvíce konvenčních RTG vyšetření (58 %), v přepočtu 8 190 na 10 000 obyvatel kraje a počet vyšetření se zvýšil o 2 %. Druhým nejčastějším vyšetřením byla ultrasonografická (21 %), na 10 000 obyvatel 2 902 vyšetření, v roce 2011 došlo k nárůstu vyšetření o 4 %. V kraji byl úbytek po jednom přístroji z UZ pro dvourozměrné zobrazení a UZ duplexní, ale přibyly dvě UZ s barevným mapováním nejvyšší třídy a tři UZ s barevným mapováním střední třídy. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k poklesu mamografických vyšetření o 7 %, nejvíce se projevil v okrese Šumperk. Počet mamografů zůstal shodný s rokem 2010, celkem 10 přístrojů. V kraji bylo celkem uskutečněno 58 281 CT vyšetření, pokles činil 3 %, průměrně za kraj 912 vyšetření na 10 000 obyvatel (ČR 886). Na 4 tomografech MR (magnetická rezonance) bylo v kraji provedeno 29 165 vyšetření, pokles proti předešlému roku činil necelé 1 % a na 10 000 obyvatel připadlo 457 vyšetření MR (ČR 342). V okrese Olomouc jsou umístěny 2 přístroje MR a v okrese Prostějov také 2 přístroje.

V roce 2007 se změnily kódy vykazovaných výkonů v radiologii z kódu podle číselníku VZP na kódy ERTN_CZ podle radiologické společnosti. Na pracovištích radiologie bylo vykázáno 893 tis. výkonů (ČR 14 202 tis.), z toho 84 % bylo provedeno u ambulantně léčených osob (ČR 72 %), zbytek u hospitalizovaných pacientů. U hospitalizovaných pacientů bylo v relaci na 100 obyvatel okresu nejvíce výkonů provedeno v okrese Olomouc, a to 31, v kraji to bylo 22 a v ČR 38. Také u ambulantně léčených pacientů byla nejvyšší relace počtu výkonů na 100 obyvatel v okrese Olomouc 155, v kraji průměrně 117 a ČR 97 výkonů.

Z přístrojů používaných v oboru radiologie a zobrazovacích metod ubyly v roce 2011 hlavně přístroje RTG pro skiagrafii-stacionární (bez digitalizace) (-2 přístrojů), přibyly RTG pro skiagrafii pro nepřímou digitalizaci (4) a systémy pro archivaci a přenos snímků (4). V roce 2011 byly nahrazeny v kraji dva CT přístroj spirální s 1–2 řadami detektorů a 1 CT spirální se 4–12 řadami detektorů za 3 CT spirální se 16 a více řadami detektorů. V kraji bylo po jednom CT přístroji v okresech Jeseník a Šumperk, pět CT v okrese Olomouc a po dvou přístrojích v okresech Prostějov a Přerov.

Průměrně připadlo na 100 tisíc obyvatel 14,1 (ČR 14,0) RTG přístrojů, 7,4 (ČR 7,4) utrasonografů (UZ), 6,4 (ČR 5,0) skiaskopicko-skiagrafických přístrojů, 1,7 (ČR 1,5) CT přístrojů a 1,6 (ČR 1,3) mamografů.

Uvedené údaje jsou zaměřeny výhradně na činnost oboru radiologie a zobrazovacích metod.

Zpracovala: Blažena Kozlíková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: kozlikova@uzis.cz
http://www.uzis.cz/

Personální zajištění oboru radiologie a zobrazovacích metod

Území	Počet ZZ a praco-višť	Průměrný roční přepočtený počet úvazků zdravotnických pracovníků [1]			
		lékaři	ZPBD [2]		ostatní odborní pracovníci
			celkem	z toho radiologičtí asistenti	
Jeseník	2	3,40	8,90	6,90	-
Olomouc	17	47,26	120,32	102,25	1,00
Prostějov	5	18,30	25,85	21,70	-
Přerov	8	17,05	34,17	32,17	-
Šumperk	7	7,88	27,74	24,74	-
Olomoucký kraj	39	93,89	216,98	187,76	1,00
ČR	556	1 509,97	3 107,71	2 574,94	105,28

[1] Průměrný roční přepočtený počet pracovníků vč. smluvních, součet úvazků

[2] Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu § 5–§ 21a

ZPSZ - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí bez odborného dohledu § 22–§ 28

JOP - jiní odborní odborní pracovníci ve zdravotnictví § 43

ZPSZ a JOP v kraji úvazek 0,12

Počet lékařů a vyšetření na 10 tis. obyvatel dle okresů

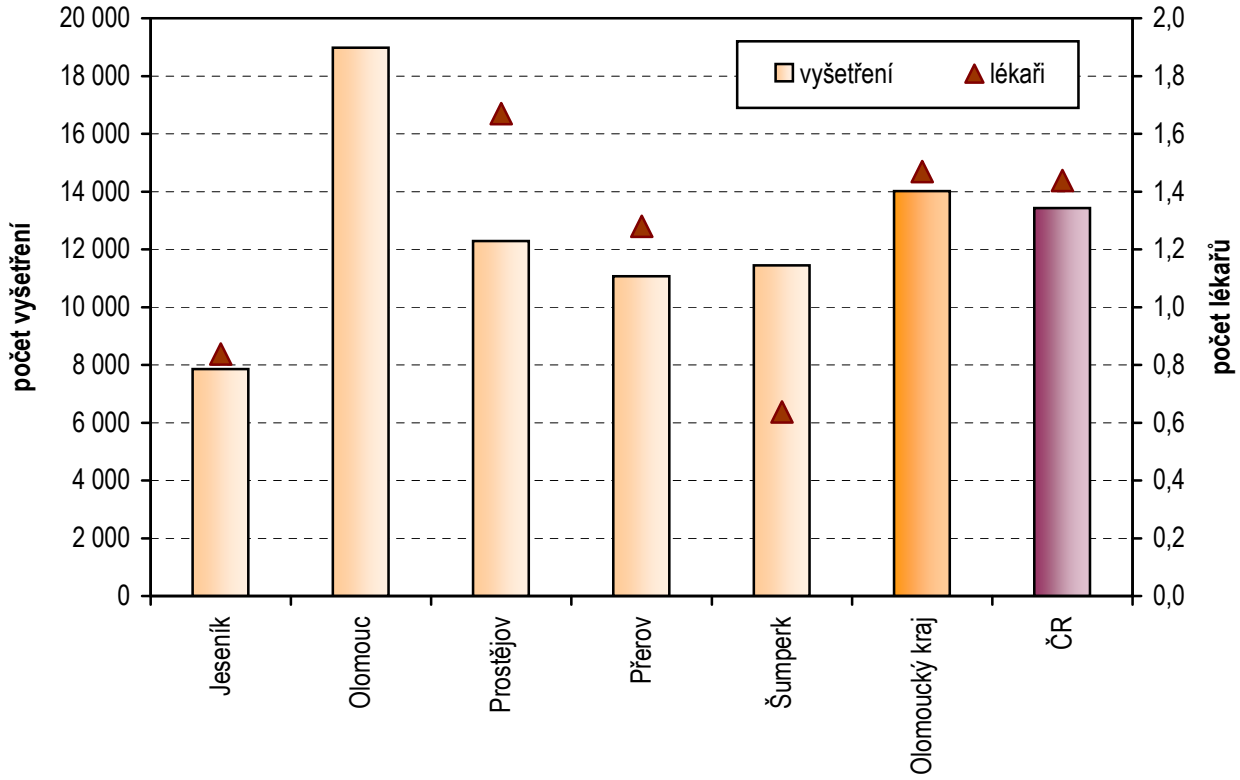

Počet provedených vyšetření na 1 odborného zdravotnického pracovníka

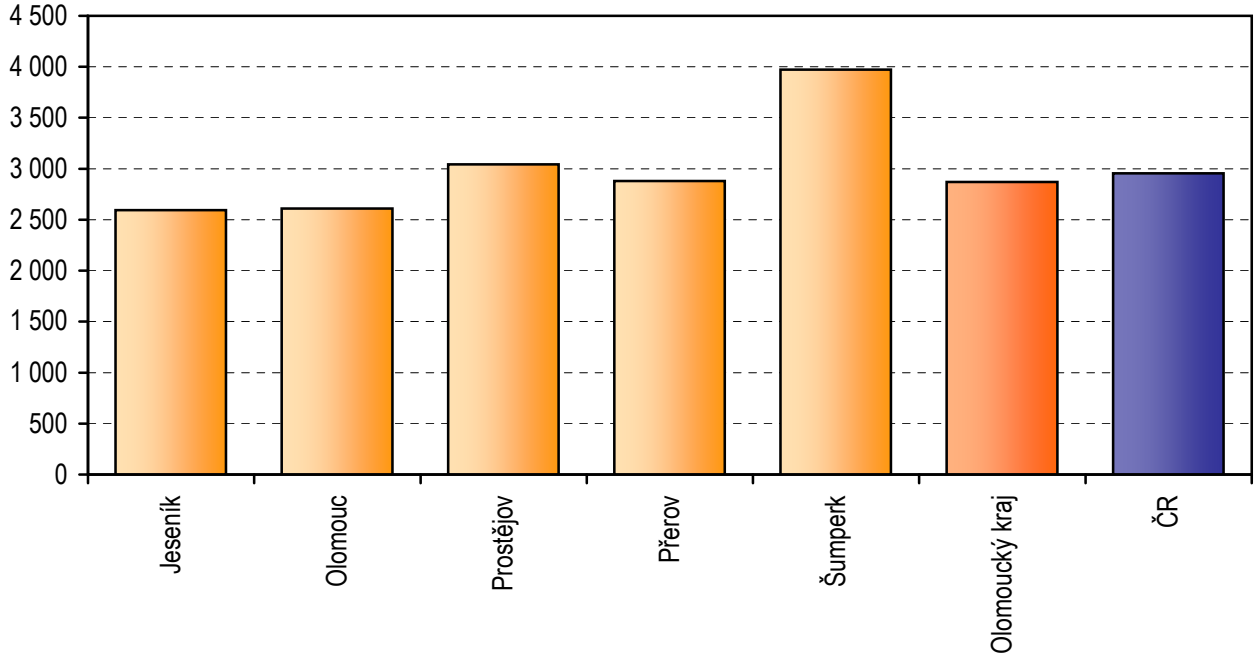

Srovnání počtu lékařů a radiologických asistentů *) na 10 tis. obyvatel v ČR a kraji (rok 2000–2011)

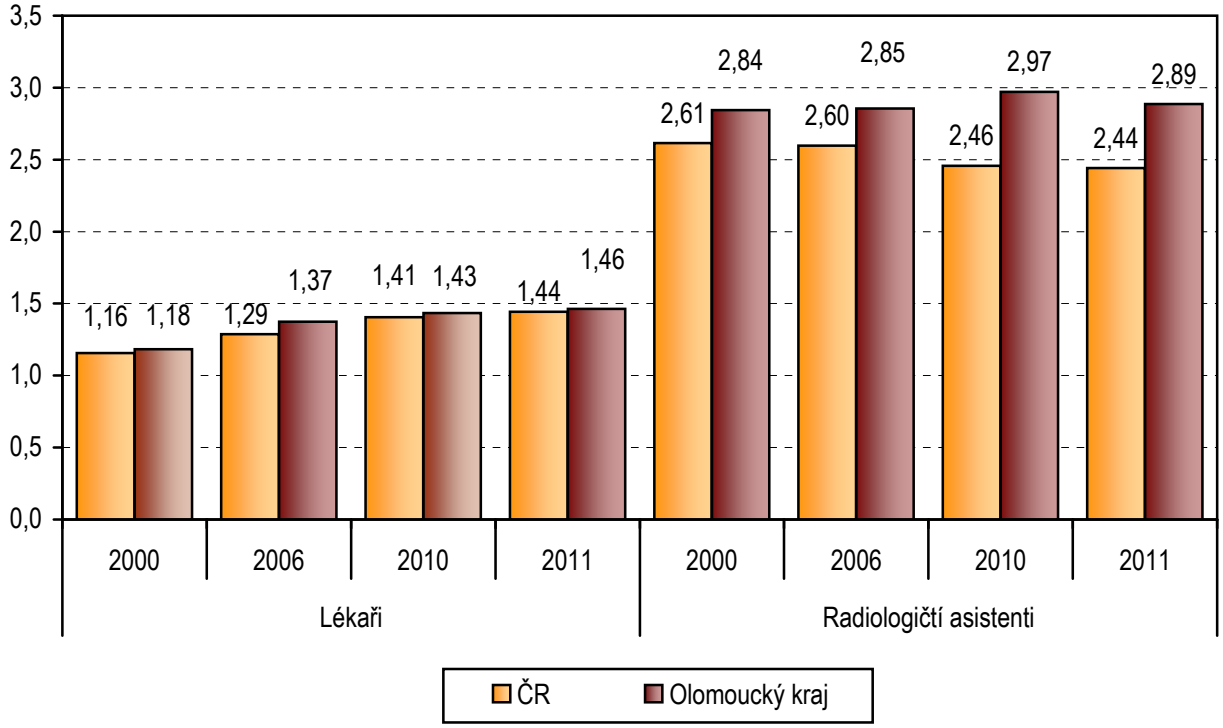

*) Přepočtený počet k 31.12., kategorie pracovníků radiologický asistent (§ 8 zákona č. 96/2004 Sb.) zhruba odpovídá kategorii radiologický laborant, která byla sledována do roku 2004

Činnost radiologických oddělení a pracovišť

Území	Počet provedených vyšetření		Počet vykázaných výkonů u pacientů			
			hospitalizovaných		ambulantně léčených	
	absolutně	na úvazek	absolutně	na 100 obyv.	absolutně	na 100 obyv.
Jeseník	31 916	2 595	6 581	16,20	25 322	62,35
Olomouc	439 759	2 609	72 651	31,35	359 792	155,27
Prostějov	134 643	3 041	15 035	13,72	118 946	108,52
Přerov	147 427	2 878	26 047	19,55	128 758	96,66
Šumperk	141 541	3 974	22 501	18,19	116 895	94,49
Olomoucký kraj	895 286	2 870	142 815	22,36	749 713	117,35
ČR	14 094 778	2 916	3 989 180	38,00	10 212 732	97,29

Struktura vyšetření na odděleních radiologie a zobrazovacích metod

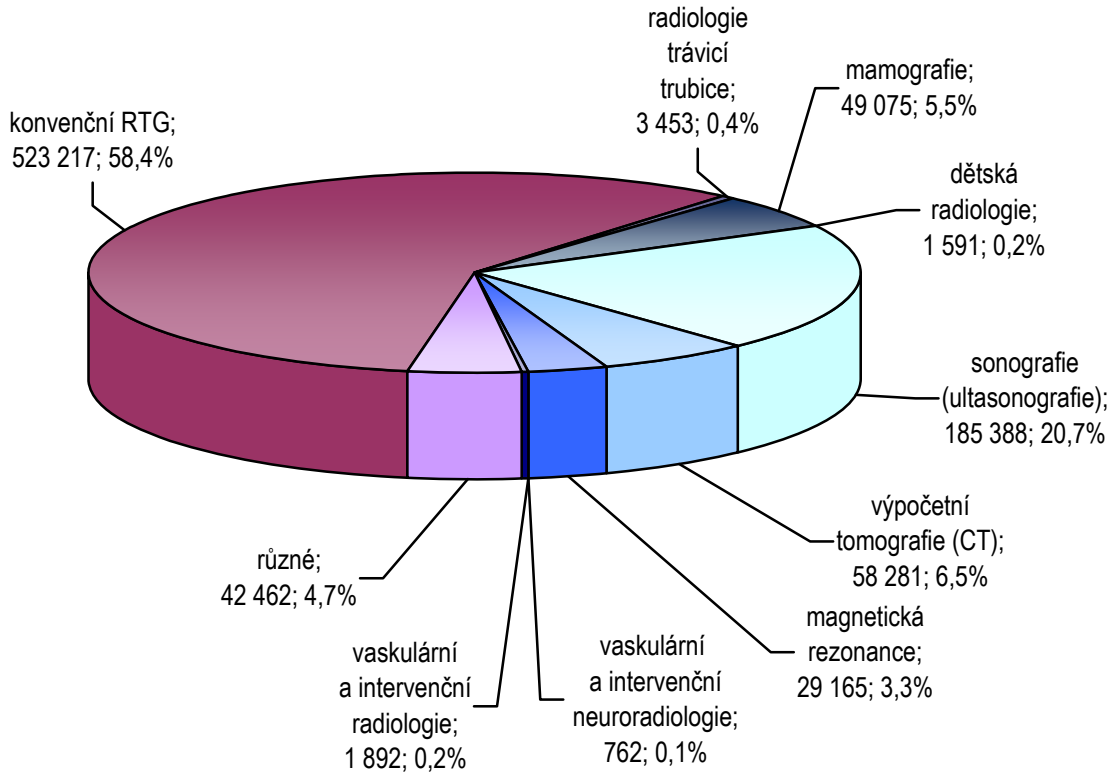

Nejčastější výkony na radiologických odděleních a pracovištích

kód ERTN_CZ (1. a 2. stupně)	Název výkonu	Počet výkonů			
		celkem		z toho pro (v %)	
		absolutně	podíl (v %)	ústavní péči	ambulantní péči
01.01	Konvenční RTG - hrudník	147 308	16,50	20,92	79,08
05.01	Ultrasonografie	168 017	18,82	13,88	86,12
01.11	Konvenční RTG - dolní končetina	108 851	12,20	11,57	88,43
01.10	Konvenční RTG - horní končetina	84 640	9,48	7,07	92,93
01.07	Konvenční RTG - páteř	59 350	6,65	9,60	90,40
03.01	Mamografie - prsa	48 722	5,46	2,04	97,96
01.05	Konvenční RTG - kostní radiologie (prostý snímek lebky a obličejového skeletu)	39 001	4,37	5,36	94,64
05.02	Ultrasonografie - Dopplerovská ultrasonografie	16 857	1,89	22,00	78,00
06.01	CT mozku	13 468	1,51	27,36	72,64
12.06	Konsultace s radiologem	14 118	1,58	0,55	99,45
06.06	CT hrudníku, břicha a pánve	18 793	2,11	36,00	64,00
01.13	Konvenční RTG - břicho	17 249	1,93	21,61	78,39
01.06	Konvenční RTG - ortopantografická cefalometrie	21 030	2,36	1,34	98,66
01.03	Konvenční RTG - vyšetření u lůžka	10 047	1,13	95,70	4,30
01.12	Konvenční RTG - donzitometrie	15 552	1,74	-	100,00
01.04	Konvenční RTG - vyšetření na operačním a zákrokovém sále	15 262	1,71	85,87	14,13
08.02	MR mozku, kosti spánkové a obličeje	8 790	0,98	13,85	86,15
12.01	Postprocesing	18 483	2,07	27,23	72,77
06.03	CT páteře	10 660	1,19	23,93	76,07
08.04	MR páteře	10 691	1,20	6,67	93,33
	Ostatní	45 639	5,11	23,76	76,24
Výkony celkem		892 528	100,00	16,00	84,00